ชื่อแนวปฏิบัติ : แนวปฏิบัติทางการพยาบาลเพื่อเฝ้าระวังและป้องกันภาวะช็อคจากการติดเชื้อในผู้ป่วยเด็กโรคมะเร็งที่มีภาวะไข้ร่วมกับภาวะเม็ดเลือดขาวต่ำ หอผู้ป่วยกุมารเวชกรรม 2 โรงพยาบาลลำปาง

ชื่อผู้พัฒนา: นางพิชญ์ฐิตา หนิ้ววิยะวงค์ และนางฟองจันทร์ กาญจนไพศิษฐ์
หน่วยงาน : หอผู้ป่วยกุมารเวชกรรม 2 โรงพยาบาลลำปาง

บทคัดย่อ

ภาวะไข้ร่วมกับเม็ดเลือดขาวชนิดนิวโทรฟิลต่ำ (Febrile Neutropenia) เป็นภาวะแทรกซ้อนที่พบบ่อยในผู้ป่วยเด็กโรคมะเร็งที่ได้รับยาเคมีบำบัด มีความเสี่ยงสูงต่อการติดเชื้อรุนแรงและภาวะช็อกจากการติดเชื้อ ส่งผลให้การรักษาล่าช้าและลดโอกาสรอดชีวิตระยะยาว จากสถิติหอผู้ป่วยกุมารเวชกรรม 2 โรงพยาบาลลำปาง ปี พ.ศ. 2566–2568 พบผู้ป่วยเด็กมะเร็งที่มีภาวะติดเชื้อในกระแสเลือด (Sepsis) จำนวน 22, 28 และ 39 ราย และเกิด Septic Shock ต้องย้ายเข้าหอผู้ป่วยวิกฤตเด็กจำนวน 4, 3 และ 4 ราย ตามลำดับ โดยมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง การศึกษานี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาแนวปฏิบัติการพยาบาลตามหลักฐานเชิงประจักษ์สำหรับเฝ้าระวังและป้องกันภาวะช็อกจากการติดเชื้อในผู้ป่วยกลุ่มนี้

กระบวนการพัฒนาแนวปฏิบัติ สืบค้นหลักฐานด้วยกรอบ PICOT จาก PubMed, ScienceDirect, Google Scholar และ Thai Journals Online (ค.ศ. 2010–2026) ได้หลักฐาน 8 เรื่อง ประเมินคุณภาพด้วยเกณฑ์ NHMRC และ Melnyk & Fineout-Overholt (2023) สังเคราะห์เป็นแนวปฏิบัติ 5 ข้อ ครอบคลุม 3 ด้าน ได้แก่ (1) การประเมินภาวะสุขภาพ ประเมิน Pediatric Early Warning Score (PEWS) ทุก 4 ชั่วโมงในผู้ป่วยทุกราย เพิ่มความถี่เป็นทุก 2 ชั่วโมงเมื่อคะแนน PEWS 3–4 และประเมิน Sepsis Screening Tool เมื่อคะแนน PEWS ≥ 5 (2) การวางแผนและการจัดการ จัดทำ Sepsis Pathway ตามระดับคะแนน PEWS และ (3) การปฏิบัติการพยาบาล เริ่ม Sepsis Screening และ Sepsis 6 Bundle ภายใน 1 ชั่วโมง เมื่อคะแนน PEWS ≥ 5

การจัดระบบรองรับแนวปฏิบัติ ด้านโครงสร้าง จัดทำ Clinical Algorithm/Flowchart ตาม Sepsis Pathway และคู่มือการประเมิน PEWS และ Sepsis Screening ด้านกระบวนการ จัดอบรมเชิงปฏิบัติการปีละ 2 ครั้ง พร้อมนิเทศติดตามอย่างต่อเนื่อง แนวปฏิบัติผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน ได้แก่ แพทย์เฉพาะทางมะเร็งเด็ก พยาบาลวิชาชีพชำนาญการพิเศษ และพยาบาลเฉพาะทางมะเร็งเด็ก

ผลลัพธ์ที่คาดหวัง ด้านผลลัพธ์ร่วม อัตราการเกิดภาวะช็อกจากการติดเชื้อ การย้ายเข้าหอผู้ป่วยวิกฤตโดยไม่ได้วางแผน และอัตราการเสียชีวิตจากการติดเชื้อ ต่ำกว่าร้อยละ 10 ทุกตัวชี้วัด ด้านผลลัพธ์ทางการพยาบาล พยาบาลวิชาชีพร้อยละ 90 สามารถประเมิน PEWS และปฏิบัติตาม Sepsis Pathway ได้อย่างถูกต้องครบถ้วน และมีความพึงพอใจต่อแนวปฏิบัติในระดับมากถึงมากที่สุดร้อยละ 90

คำสำคัญ: ผู้ป่วยเด็กโรคมะเร็ง, ภาวะไข้ร่วมกับเม็ดเลือดขาวนิวโทรฟิลต่ำ, Pediatric Early Warning Score, Sepsis Bundle, แนวปฏิบัติการพยาบาลตามหลักฐานเชิงประจักษ์